

Київський національний університет
будівництва і архітектури
кафедра Товарознавства та комерційної діяльності в будівництві

«Затверджую»

Завідувач кафедри _____ /Петро ЗАХАРЧЕНКО/

« 28 » червня _____ 2023 р.

Розробник силабусу _____ /Людмила АЛАВЕРДЯН/

СИЛАБУС
МІЖНАРОДНА ТОРГІВЛЯ
(назва освітньої компоненти (дисципліни))

1) Шифр за освітньою програмою : ВК				
2) Навчальний рік: 2023/2024				
3) Освітній рівень: перший (бакалаврський)				
4) Форма навчання: денна, заочна, дуальна, дистанційна, змішана				
5) Галузь знань: 07 Управління та адміністрування				
6) Спеціальність, освітня програма: 075 Маркетинг, ОП Маркетинг				
7) Статус освітньої компоненти: вибіркова				
8) Семестр: 7				
9) Контактні дані викладача: доцент кафедри товарознавства та комерційної діяльності в будівництві, к. екон. н. Алавердян Л. М., alaverdian.lm@knuba.edu.ua , +380979488619, https://www.knuba.edu.ua/sklad-kafedri-2/				
10) Мова викладання : українська				
11) Пререквізити: Економіка підприємства, Маркетинг, Облік та аудит, Менеджмент, Товарознавство, Економіко-математичне моделювання, Макроекономіка.				
12) Мета курсу: формування у здобувачів вищої освіти необхідного рівня теоретичних та практичних знань з методів та засобів дослідження, організації та виконання ділових операцій та угод із купівлі-продажу товарів на міжнародному рівні, а також з теорії та практики визначення доцільності проведення таких операцій.				
13) Результати навчання:				
№	Програмний результат навчання	Метод перевірки навчального ефекту	Форма проведення занять	Посилання компетентності
1.	ПР 4. Збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та маркетингові показники, обґрунтовувати управлінські рішення на основі використання необхідного аналітичного й методичного інструментарію.	Обговорення під час занять, тематичне дослідження	Лекції, практичні заняття	ІК ФК1, ФК2, ФК3, ФК5, ФК6, ФК11

2.	ПР6. Визначати функціональні області маркетингової діяльності ринкового суб'єкта та їх взаємозв'язки в системі управління, розраховувати відповідні показники, які характеризують результативність такої діяльності.	Обговорення під час занять, тематичне дослідження	Лекції, практичні заняття	ПР11 ІК ФК1, ФК2, ФК3, ФК5, ФК6, ФК11
3.	ПР 11. Демонструвати вміння застосовувати міждисциплінарний підхід та здійснювати маркетингові функції ринкового суб'єкта.	Обговорення під час занять, тематичне дослідження	Лекції, практичні заняття	ПР11 ІК ФК1, ФК2, ФК3, ФК5, ФК6, ФК11
4.	ПР 12. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.	Обговорення під час занять, тематичне дослідження,	Лекції практичні заняття	ІК ФК1, ФК2, ФК3, ФК5, ФК6, ФК11
5.	ПР 13. Відповідати за результати своєї діяльності, виявляти навички підприємницької та управлінської ініціативи.	Обговорення під час занять, тематичне дослідження,	Лекції практичні заняття	ІК ФК1, ФК2, ФК3, ФК5, ФК6, ФК11
6.	ПР 14. Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані маркетингові рішення.	Обговорення під час занять, тематичне дослідження,	Лекції практичні заняття	ІК ФК1, ФК2, ФК3, ФК5, ФК6, ФК11
7.	ПР17. Демонструвати навички письмової та усної професійної комунікації державною й іноземною мовами, а також належного використання професійної термінології.	Обговорення під час занять, тематичне дослідження,	Лекції практичні заняття	ІК ФК1, ФК2, ФК3, ФК5, ФК6, ФК11

14) Структура курсу

Лекції, год.	Практичні заняття, год.	Лабораторні заняття, год.	Курсовий проект/ курсова робота РГР/Контрольна робота	Самостійні робота здобувача, год.	Форма підсумково го контролю
16	14	-	1	60	залік
Сума годин				90	
Загальна кількість кредитів ЕКТС				3,0	
Кількість годин (кредитів ЕСТS) аудиторного навантаження				30 (1,0)	

15. Зміст курсу (окремо для кожної форми занять – Л/Пр/Лаб/ КР/СРС)

Лекції:

1. Сутність і сфера міжнародної торгівлі.
2. Міжнародна економічна діяльність.
3. Класичні, неокласичні та альтернативні моделі міжнародної торгівлі.
4. Світова валютна система і міжнародні розрахунки.
5. Біржова торгівля на міжнародних товарних і фінансових ринках.
6. Зовнішньоторговельна політика: сутність, види, інструменти регулювання.
7. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
8. Модель торговельної політики за умов розвитку міжнародної інтеграції.
9. Форми міжнародного обміну технологіями та сучасні технології міжнародної торгівлі.
10. Зовнішньоторговельна політика України. Механізм міжнародного регулювання міжнародної торгівлі.
11. Міжнародна торгівля послугами.

Практичні роботи:

№	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Сутність і сфера міжнародної торгівлі	2	
2	Міжнародна економічна діяльність	1	
3	Класичні, неокласичні та альтернативні моделі міжнародної торгівлі	1	
4	Світова валютна система і міжнародні розрахунки	2	
5	Біржова торгівля на міжнародних товарних і фінансових ринках.	2	
6	Зовнішньоторговельна політика: сутність, види, інструменти регулювання.	1	
7	Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності.	1	
8	Модель торговельної політики за умов розвитку міжнародної інтеграції.	1	
9	Форми міжнародного обміну технологіями та сучасні технології міжнародної торгівлі	1	
10	Зовнішньоторговельна політика України. Механізм міжнародного регулювання міжнародної торгівлі	1	
11	Міжнародна торгівля послугами	1	
Всього		14	

Курсовий проект/ курсова робота/РГР/Контрольна робота:

№	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Виконання індивідуального завдання у формі реферату згідно тем, наведених нижче	12	
	Разом	12	

Виконання індивідуального завдання у формі реферату згідно тем, наведених нижче:

1. Основні теорії міжнародної торгівлі
2. Загальні рівні регулювання міжнародної торгівлі.
3. Адміністративні методи регулювання міжнародної торгівлі та їх характеристики.
4. Класифікація та загальні риси економічних методів регулювання міжнародної торгівлі
5. Система міжнародних організацій з регулювання світової торгівлі.
6. Загальні принципи, процедура регулювання міжнародних торгових відносин, етапи приєднання до організації.
7. Характеристика проблем співробітництва України з міжнародними торговельними організаціями
8. Роль міжнародної торгівлі в процесі інтеграції України в систему світогосподарських зв'язків.
9. Типізація і особливості транзитної торгівлі.
10. Основні види торгового посередництва.
11. Переваги та недоліки прямої торгівлі.
12. Теорія конкурентних переваг М. Портера у міжнародній торгівлі.
13. Меркантилізм.
14. Сутність міжнародної економічної інтеграції, фактори її розвитку.
15. Принцип абсолютних переваг А.Сміта. Абсолютні переваги.
16. Теорія порівняних переваг Д. Рікардо. Порівняні переваги.

17. Концепція розміру країн.
18. Теорія співвідношення факторів виробництва (Хекшера- Оліна).
19. Теорія вирівнювання цін на фактори виробництва (теорема Хекшера- Оліна- Самуельсона).
20. Парадокс В. Леонт'єва: зміст і пояснення.
21. Модель технологічного розриву М.Познера.
22. Теорія міжнародного життєвого циклу товару. Основні етапи руху товару.
23. Теорія подібності країн або попиту, що перетинається.
24. Теорема Т. Рибчинського.
25. Міжнародні організації в регулюванні міжнародної торгівлі: СОТ, ГАТТ, ГАТС, ЮНКТАД.
26. Структура системи міжнародних організацій.
27. Міжнародні організації системи ООН.
28. Форми міжнародної торгівлі товарами і послугами.
29. Показники міжнародної торгівлі.
30. Тенденції розвитку міжнародної торгівлі на сучасному етапі розвитку світового господарства.
31. Типи зовнішньоторговельної політики держав. Регулювання міжнародної торгівлі на національному рівні.
32. Зовнішня торгівля України.
33. Митний тариф, види мит, рівень митного оподаткування.
34. Нетарифні методи та способи виміру їхнього впливу. Квотування, ліцензування, добровільні обмеження експорту.
35. Приховані методи торговельної політики.
36. Фінансові методи зовнішньоторговельної політики.
37. Некономічні методи регулювання міжнародної торгівлі: торговельні договори та правові режими.
38. Державне регулювання міжнародної торгівлі послугами.
39. Сутність, значення та тенденції розвитку міжнародної торгівлі.
40. Регулювання міжнародної торгівлі.
41. Протекціонізм і лібералізація торгівлі.
42. Міжнародні транспортні відносини.
43. Характеристика основних видів транспортних перевезень.
44. Вільні економічні зони.
45. Формування національної торговельної політики.
46. Посередницькі операції в міжнародній економічній діяльності України.
47. Інструменти державного впливу на характер та умови міжнародної торгівлі послугами.
48. Міжнародні морські перевезення.
49. Міжнародні авіаперевезення.
50. Міжнародні залізничні перевезення.

Самостійна робота студента:

№	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Сутність і сфера міжнародної торгівлі	6	
2	Міжнародна економічна діяльність	4	
3	Класичні, неокласичні та альтернативні моделі міжнародної торгівлі	4	
4	Світова валютна система і міжнародні розрахунки	4	
5	Біржова торгівля на міжнародних товарних і фінансових ринках.	4	

6	Зовнішньоторговельна політика: сутність, види, інструменти регулювання.	4	
7	Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності.	4	
8	Модель торговельної політики за умов розвитку міжнародної інтеграції.	4	
9	Форми міжнародного обміну технологіями та сучасні технології міжнародної торгівлі	4	
10	Зовнішньоторговельна політика України. Механізм міжнародного регулювання міжнародної торгівлі	4	
11	Міжнародна торгівля послугами	4	
	Індивідуальне завдання	12	
	Залік	2	
Всього		60	

16) Основна література:

Методичне забезпечення

1. Міжнародне технічне регулювання та міжнародна торгівля: методичні вказівки до виконання практичних робіт / Л.М. Алавердян, Р.А. Дименко - К. КНУБА, 2019. - 28 с.
2. Міжнародне технічне регулювання та міжнародна торгівля: методичні вказівки до самостійної роботи для студентів спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність/ уклад.: Л.М. Алавердян - К.: КНУБА, 2019. - 24 с.

Підручники

1. Козак Ю.Г., Логвінова Н.С., Батанова Т.В. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств: сучасні особливості функціонування та аналізу розвитку. – Одеса: Одеський національний економічний університет, 2012. – 182 с.
2. Козак Ю. Г. Міжнародна економіка: в питаннях та відповідях [текст] підруч. / Ю. Г. Козак. – К.: Центр учбової літератури, 2017. – 228 с.
3. Міжнародна торговельна діяльність Рокоча В.В., Алькема В.Г., Терехов В.І., Одягайло Б.М., Ковтонюк К.В., Харсун Л.Г., Ткаленко С.І., Співаковський С.В., Співаковська Н.М., Літвін Н.М., Оласюк Г.П., Горбачук О.І., Стародубцева О.І., Дмитрієва Н.О.. – К.: КРОК, 2018. – 698 с.
4. Козак Ю.Г. Міжнародна торгівля: підруч. для студ. вищ. навч. закл. – К.: Центр учбової літератури, 2019. – 400 с.
5. Міжнародні економічні відносини : підручник / А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник, Л.П. Кудирко та ін. ; за заг. ред. А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. – 612 с.

Навчальні посібники

1. Міжнародна мікроекономіка: Навчальний посібник/За ред. Козака Ю.Г.– Київ: ЦУЛ, 2012.
2. Міжнародні економічні відносини: навч. посіб. / За ред. Козака Ю.Г.– К.: ЦУЛ, 2012.
3. Міжнародні фінанси: навч.посіб. 5-те вид. перероб. та доп./ за ред.Козака Ю.Г. - Київ – Катівіце.: ЦУЛ, 2014. - 348с
4. Біржовий товарний ринок: навч. посіб. / за ред. М.О. Солодкого. Київ: ЦП Компринт, 2017. URL: https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u205/birzhoviy_tovarniy_rinok_bd_2017.pdf
5. Григорова-Беренда Л. І. Теорія і практика зовнішньої торгівлі : навчальний посібник / Л. І. Григорова-Беренда, М. В. Шуба. – Харків : Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2016. – 136 с.

6. Зовнішньоекономічна діяльність: Навчальний посібник/За ред. Козака Ю.Г., Логвінової Н.С.- К.: Освіта України, 2012. – 300с.
7. Международная экономика. В 2-х томах.-Т.1 Международная микроэкономика. Учебное пособие / под ред. Козака Ю.Г. –К.: ЦУЛ, 2013. - 302 с.
8. Международная экономика: Учебное пособие/Под редакцией Козака Ю.Г. – К.: ЦНЛ, 2012.
9. Международные экономические отношения: теория и политика: Учебное пособие / Под редакцией Козака Ю.Г. – К.: ЦУЛ, 2013. – 360 с.
10. Мирова економіка: Учебное пособие / Под ред. Козака Ю.Г. – К.:ЦУЛ, 2013. – 212 с.
11. Міжнародна торгівля послугами: навчально–методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни / І.Т. Кіщак, А.В. Огієнко, М.М. Огієнко та ін.; за заг. ред.. І.Т. Кіщака, А.В. Огієнко. – Миколаїв: Іліон, 2017. – 230 с.
12. Міжнародна торгівля: конспект лекцій [Електронний ресурс]: навч. посіб. для студ. спеціальності 051 «Економіка», спеціалізації «Міжнародна економіка» / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: Моїсеєко Т. Є. – Електронні текстові дані (1 файл: 4,52 Мбайт). – Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. - 287 с.

17) Додаткові джерела:

Інформаційні ресурси

1. Про затвердження Положення про порядок здійснення уповноваженими банками операцій з документарними акредитивами в розрахунках за зовнішньоекономічними операціями [Текст] : постанова Національного банку України від 03.12.2003 № 514 // Урядовий кур'єр. – 2004. – № 49.
2. Про затвердження Положення про форму зовнішньоекономічних договорів (контрактів) [Текст] : наказ Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 06.09.2001 № 201 // Урядовий кур'єр. – 2001. – № 12.
3. Про зовнішньоекономічну діяльність [Текст] : Закон України від 16.04.91 № 959-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 29.
4. Про посилення контролю за проведенням розрахунків резидентів і нерезидентів за зовнішньоекономічними операціями [Текст] : постанова Кабінету Міністрів України і Національного банку України від 12.12.98 № 196 // Урядовий кур'єр. – 1998. – № 49.
5. Про регулювання товарообмінних (бартерних) операцій у галузі зовнішньоекономічної діяльності [Текст] : Закон України від 23.12.98 № 351 // Урядовий кур'єр. – 1999. – № 3.
6. Закон України Про валюту і валютні операції (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2018, № 30, ст.239) № 2473-VIII. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19>
7. Закон України «Про режим іноземного інвестування» від 19.03.96 ВВР, 1996, № 19 Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/93/96-%D0%B2%D1%80#Text>
8. Про типові платіжні умови зовнішньоекономічних договорів (контрактів) і типові форми захисних застережень до зовнішньоекономічних договорів (контрактів), які передбачають розрахунки в іноземній валюті [Текст] : постанова Кабінету Міністрів України і Національного банку України від 21.06.95 № 444 // Урядовий кур'єр. – 1995. – № 10.
9. Про транспортно-експедиційну діяльність [Текст] : Закон України від 01.07.2004 № 1955 // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 52.
10. Про участь України у Митній конвенції про міжнародне перевезення вантажів із застосуванням книжки МДП (Конвенції МДП 1975 року) [Текст] : Закон України від 15.07.94 № 117/94-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 33.
11. Митний кодекс України. Кодекс України; Закон, Кодекс від 13.03.2012 № 4495-VI [Електронний ресурс] - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>

12. Наказ Державної митної служби України та Державного комітету зв'язку та інформатизації України «Про затвердження Положення про митний контроль та митне оформлення міжнародних поштових відправлень» N 680/108 від 27.10.99 [Електронний ресурс] - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0791-99#Text>
13. Наказ Державної митної служби України «Про затвердження Порядку застосування уніфікованої митної квитанції МД-1» від 04.01.2005 N 1 [Електронний ресурс] - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0066-05#Text>
14. Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку заповнення митної декларації для письмового декларування товарів, що переміщуються через митний кордон України громадянами для особистих, сімейних та інших потреб, не пов'язаних з провадженням підприємницької діяльності» від 28.05.2012 № 614 [Електронний ресурс] - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1014-12#Text>
15. ІНКОТЕРМС 2020 р. Правила ІСС з використання термінів для внутрішньої та міжнародної торгівлі. – Асоціація «ЗЕД»
16. zakon.rada.gov.ua
17. ukrstat.gov.ua
18. library.knuba.edu.ua
19. Світовий банк. Статистика. Офіційний сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.worldbank.org/data/wdi.
20. Світова організація торгівлі. Офіційний сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.wto.org.
21. Статистична служба Європейської комісії (Євростат). Офіційний сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.eurostat.eu.int/comm/eurostat.
22. Організація об'єднаних націй. Офіційний сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.unctad.org>
23. Офіційний вебсайт Міжнародної торговельної палати: <https://iccwbo.org>.

18) Система оцінювання навчальних досягнень (розподіл балів):

Поточне оцінювання		Підсумковий контроль	Сума
Модуль 1	Модуль 2		
40	40	20	100

19) Умови допуску до підсумкового контролю:

Здобувачу, який має підсумкову оцінку за дисципліну від 35 до 59 балів, призначається додаткова залікова сесія. В цьому разі він повинен виконати додаткові завдання, визначені викладачем. Здобувач, який не виконав вимог робочої програми по змістових модулях, не допускається до складання підсумкового контролю. В цьому разі він повинен виконати визначене викладачем додаткове завдання по змісту відповідних змістових модулів в період між основною та додатковою сесіями. Здобувач має право на опротестування результатів контролю (апеляцію). Правила подання та розгляду апеляції визначені внутрішніми документами КНУБА, які розміщені на сайті КНУБА та зміст яких доводиться Здобувачам до початку вивчення дисципліни.

20) Політика щодо академічної доброчесності: Тексти індивідуальних завдань (в т.ч. у разі, коли вони виконуються у формі презентацій або в інших формах) можуть перевірятись на плагіат. Для цілей захисту індивідуального завдання оригінальність тексту має складати не менше 70%. Виключення становлять випадки зарахування публікацій Здобувачів у матеріалах наукових конференціях та інших наукових збірниках, які вже пройшли перевірку на плагіат. Списування під час тестування та інших опитувань, які проводяться у письмовій формі, заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). У разі виявлення фактів списування з боку здобувача він отримує інше завдання. У разі повторного виявлення призначається додаткове заняття для проходження тестування.

21) Посилання на сторінку електронного навчально-методичного комплексу дисципліни: org2.knuba.edu.ua